

НАШЕ ЖИТ'Я

UKRAINIAN NEWSPAPER „OUR LIFE“

Ч. 37 (132)

АВСБУРГ, 6. Жовтня 1947

ЦІНА 1 Н.М.
УКРАЇНСЬКИЙ
ТИЖНЕВІК

РПК III

Не партія, а народ

Містимо в цьому числі «Нашого Життя» комунікат Координаційного Українського Комітету в справі допомоги українського громадянства повстанцям, що з величими труднощами пробились на захід. КУК видав свій комунікат також тому, що одна безвідповідальна українська політична група хоче використати відступ повстанських відділів для своїх вузько партійних цілей. Ця група видав брошюри, другу збіркові квітки і т. і., при чому хоче переконати несвідомих людей, що український повстанчий рух — діло цієї «відокремленої» партії. Українське свідоме громадянство знає, що це не так: Український визвольний рух — це не справа однієї партії, а всього українського народу. Що значить рух поодиноких повстанських відділів в напрямі до західних зон Німеччини та Австрії? Не може бути сумніву: повстанський рух в Україні за теперішніх обставин на може повалити чужого окупантів режиму. Воно в сучасній боротьбі не рішає завзяття, відвага, хоробрість, жертвеність: ріште техніка. А технічну перевагу має противник. Проти тисяч танків, гармат, аеропланів — що може поставити повстанський рух? Гаряче серце, любов до батьківщини, ненависть до вогога-погого всього замало. В боротьбі з повстанськими рухами теперішній режим в ССР має великий досвід. Були свого часу повстання на Кавказі грузини, вірмени, черкеси, карачаївці; були повстання в Сибірі і на Далекому Сході, були повстання в Туркестані (басмачі) і на Монголії (Аланов). Але всі ці рухи, не вважаючи на героїзм учасників, були знищенні.

Наш знаменитий Зимовий Похід (6. 12. 1919 — 5. 5. 1920) завершився успішно тільки тому, що було куди відступати; в районі Могилева біля Дністра був фронт української армії. Без цього фронту армія Зимового Походу була б знищена ворожою силою, не вважаючи на героїзм вояків і на симпатію народних мас. Пригадаймо, що команда армії Зимового Походу мусіла видати наказ: не приймати до себе нових охотників, бо не було зброї. Армія в боях мусіла добувати зброю у ворога!

Відступ армії Зимового Походу був єдиним виходом із тодішньої ситуації.

Комунікат

Українська Повстанча Армія (УПА), що згідно зі світлими традиціями високо несла та несе прапор українського національно-державного визволення, є спільним добрим всього українського народу. На її боротьбі, терпіннях і крові не сміє ніхто творити і групового ні партійного капіталу. Ті нечисленні члени УПА, що опинилися по цей бік західної заслони, заслуговують на повну підтримку та опіку всієї української еміграції, як теж на признання за їх героїчні подвиги.

* * *

Всесторонньою допомогою та опікою тим членам УПА займається покликана до того окрема допомогова організація „Опікунчий осередок“, складена з представників наших громадських установ, що єдина в випадку потреби управлена звертатись до широкого загалу в справі допомоги.

Вересень 1947.

Координаційний
Український Комітет.

Американські сванепалики про большевиків

Собор Українського Євангельського Об'єднання в Північній Америці, що відбувся в Торонто (Канада) 22—25 вересня 1947 р. видав «Слово до всього Християнського Світу», в якому, між іншим читаемо:

«Щоб очистити наші серця від зла та гріхового безглуздя, проголосімо на все християнство вселенський День Молитви за триста мільйонів мучеників комуністичного звірства, за тих, котрі стали вдовами та сиротами з рук «винишуючих відділів» тієї комуністичної імперії, за голодуючі в советськім устрої народні маси, за заляканій народ у концентраційних таборах. Молимося, щоб Господь дав їм сили перебути, щоб він змілосердився над іхніми терпіннями, та щоб Він простиав нам за нашу грішну відмову визнати їх недолю і над ними змілосердитися».

на Україні, як свою партійну армію. Ще раз стверджуємо: народні маси, що взялися на Україні за збрюю, бились і б'ються не за диктаторські «ідеали» будь якої партії. Ці маси хочуть волі для себе, для всього народу, і ім кожна партійна диктатура, і найкраще підмайданана «ворожа і противна».

Знаємо, що одна політична група хоче скапіталізувати відсутність повстанців на те, щоб витягти серед еміграції демагогічно пропаганду і загрози: нові фонди для своєї безвідповідальної роботи. Перед цим перестерігає наших скитаючих Координаційний Український Комітет. Допомога учасникам визволної боротьби, що бились не за партійну диктатуру, а за вільну демократичну Україну, має прити від організованого громадянства під контролем і відповідальністю. Таким способом докажемо свою політичну зрілість і показемо, що ми справді шануємо геройчних борців та демократичні ідеали, за які вони поклали стільки зусиль і жертв.

Чи прийде Черчілл до влади?

Американський сенатор Даглес Бек в промові через радіо сказав 15 вересня, що Вінстон Черчілл незадовго вернеться до влади.

В Англії від липня 1945 року стоять при владі соціалістична партія на чолі з полковником Ейтті. Цей уряд бореться успішно з різними господарськими та політичними труднощами і зовсім не боїться критики своїх противників. Про те, чи буде цей уряд при владі, рішає вільними голосами англійський народ. Безперечно, Черчілл має в Англії великий авторитет.

Його стратегічний геній допоміг Англії та її союзникам виграти першу і другу світову війну. Але в політиці внутрішній і в закордонній Черчілл наробив немало помилок. Ми пам'ятаемо, як англійський уряд з участю Черчіла, 1918—1919 року підтримував проти большевизму не український національний демократичний рух і не рухи інших народів на Сході Європи, а російських монархістів (Деникін і інші). Підтримка монархістів проти демократичних національних рухів була водою на млин большевизму. Черчілл не хотів договоритися з Індією, як з рівноправною одиницею, і була небезпека, що Індія відпаде від Британської імперії. Соціалістичному урядові удалося цю справу успішно розв'язати.

У внутрішній політиці в Англії Черчіллів бракувало зрозуміння потреби широких соціальних і господарських реформ. Тому, що його консервативна партія не могла дати програми реформ для задоволення потреб широких мас англійського народу, Черчілл програв вибори 1945 року. Чи змінилися настрої в англійському народі від 1945 року? За останні два роки при доповнюючих виборах консервативна партія не виборола ані одного мандату.

Як повідомляє американська військова газета „Старс енд Страйпс“, при доповнюючих виборах до парламенту (на місця, звільнені наслідком смерті або недуги депутата) всі 28 мандатів здобули кандидати соціалістичної партії. Це, безперечно, успіх демократичного соціалізму. Маси йдуть за англійською соціалістичною партією, бо бачать її корисну працю з народом, для народу, через народ. Слід зазначити, що також в інших країнах соціалісти стоять при владі на пілстні довір'я мас. В Швеції владу має соціал-демократичний уряд уже 15 років. Те саме в Данії, в Бельгії, в Норвегії, Наші „недемократи“, що змішують большевицький державний капіталізм з демократичним соціалізмом мусили б дечого навчитися з наведених фактів.

Таки втік...

Колишній прем'єр Тюргіні Др. Рудольф Пауль, що втік із советської зони, 24 вересня прибув до Наутайму. Він знаходився під американською охороною. З Наутайму д-р Пауль виїхав. Про місце його сталоого перебування нічого невідомо.

Промова Папи

Папа в промові перед католицькою жіночою молоддю виступив проти теорії тих, які «хочуть заборонити Церкви вмішуватися в громадські і соціальні порядки».

— Церква є залиди перша в питанні гідних соціальних домагань; розподіл багатства творить завади національній II соціальній доктрині. Церква пропонує рівнорідність заробітків з рівністю прав між чоловіком і жінкою.

Сьогодні читайте:

Фейлетон: Голос молоді Гнат Дядюренко.
Таємниця атомової бомби Р. Гірш.
Ясність насамперед I. M-ко.
ІРО та інтерпретація.
Чи прийде Черчілл до влади?
І що курять... (допис з Діллінгену).
Де кум, а де коровай... А, Животко.

ІФОРФОРМ

* В Трісті англо-американська військова влада запрещувала голову і секретаря комуністичної профспілки, які закликали населення до загального страйку.

* Є відомості, що Англія звернеться до США з проханням заступити частини англійських окупаційних сил в Німеччині американською залогою.

* Голова опозиції заявив в австралійському парламенті, що советська політика ставить світ перед великою небезпекою.

* Від 15 вересня дозволено висилати з Німеччини за кордон за винятком Австрії, Єспанії і Японії, також посылки під адресою «До запитання» (Poste restante) звичайні поштові картки, листи, ділові папери і друковані речі до 2 кг, зразки товарів до 500 грамів і запаковані друки до 5 кг. До Австрії дозволено висилати тільки поштові картки (без образків), звичайні листи до 500 грамів та запаковані друки до 5 кг. Оплата на листи і поштові картки зменшено на 1/3.

* Від 26 вересня поступово ліквідуватимуть бюро американської цензури для приватної кореспонденції.

* З причиною посухи в Голландії в біжучому тижні наступить там зменшення пайків на хліб і молочні продукти.

* Фінляндія отримала від США по-зменшенню 10 мільйонів доларів на закуп в ССР залишків військового матер'ялу.

* Осінню цього року і весною 1948 р. з советської зони Німеччини мають вивести до ССР 236.000 тонн деревя, як репарації.

* В Угорщині дотеперішній прем'єр Дінеш створив новий уряд. В уряді є 5 комуністів, 4 соціал-демократи, 4 члени партії дрібних хліборобів і 2 члени національної селянської партії.

* 8 жовтня в Вашингтоні має розпочатися конференція в справі окупаційних коштів в Німеччині. На цю конференцію прибуде американський головнокомандував в Німеччині. Клей Аналі заявила, що вона в сили покривати кошти окупантів. Тому США мають передняти фінансування обох зон самі. Американський конгрес тоді думку, щоб США перебрали на себе відповідальність за відновлення англо-американської зони.

* В Мельбурні, в Австралії, померла Ріта Аргал, дівчина, що стала цілком щість місяців. Сон її був настільки дивний, що вона хоч і спала, але могла лісти.

* В англійській пресі з'явилася звістка про те, що з Канади має вийти в ССР біля 10 000 українських комуністів.

* Президент Трумен підписав мирівні договори з Італією, Румунією, Болгарією і Угорщиною.

* Газета «ЧікагоТріблон» постановила збудувати сковища проти атомових бомб для співпрацівників В-ва.

* У Фінляндії скасовано стаї облоги, які тривають від початку советсько-фінської війни в 1939 р. На підставі ратифікації мирового договору з Фінляндією, з Гельсінкі виїхали члени советської контрольної комісії.

* Для щадності електричної енергії у Франції буде і в зимі затриманий літній час.

* Комуністичні кореспонденти закордонної преси отримують дозвіл на виїзд до США тільки тоді, коли їхня діяльність в США буде обмежуватися лише на звідомленнях про засадження ОН.

* США витратили в цьому році на військові досліди 520 млрд доларів.

* На відвідання турецького генерального штабу прибув в Анкарі начальник американської тайної військової розвідки. З Анкари він віїздить в Ататюрка.

* США мають розділити тимчасово приблизно 330 міл. з запасів золота, яке Німеччина захопила в окупованих землях під час війни.

* За участь у протидержавній змові позбавлено посолського мандату словацьких послів: Кемпінго і Вугара.

УСІОГО СВІТУ

ГАНДІ ГРОЗИТЬ ВІЙНОЮ

Провідник індійського самостійницького руху Магатма Ганді, який до цього часу виступав за мирним полагоджуванням спорів між індусами та мусульманами, гостро засудив політику Пакістану. Він заявив, що коли Пакістан буде дальше продовжувати свою ненависницьку політику супроти індусів, то тоді чітко іншого не залишиться, як тє, щоб уряд Індійського Союзу оголосив війну Пакістану. В Каракі, магометані звернулися, з проханням до інших націй Британської Імперії, щоб вони через дипломатію рятували мусульман, що живуть в Індії, а коли це не може, то щоб дали їм військову охорону.

САМОСТИЙНА РЕСПУБЛІКА?

Через радіосильну ОН промовила керівничка індійської делегації в ОН і посланка в Москві. Пані Пандіт. Вона заявила, що коли Індія позбудеться домініального статуту, тоді створиться «Індійська Соціалістична Республіка».

КОНФЕБЕНЦІЯ В ЛЬОНДОНІ

США і Франція приняли запрошення англійського уряду брати участь в конференції заступників міністрів закордонних справ, яка відбудеться 6 жовтня в Льондоні. Советська відповідь в цій справі ще не надійшла. На конференції чотирьох великораджав в Льондоні буде обговорена справа Німеччини і Австрії та італійських кольоній. Заступники міністрів мають підготувати звіт для конференції міністрів закордонних справ, яка відбудеться в Льондоні в листопаді місяці.

НОВІ «ОРДENOНОСЦІ»

Советська Армія святувала 14 вересня день танкових військ. 250.000 солдатів танкових відділів одягало ордени і медалі, а 1120 відзначено званням «Героя Советського Союзу». Преса хвалила танки типу т-34 і КВ. (Клім Ворошилов) з 85 мм. гарматами, як теж тяжкий танк Й. С. (Йосип Сталін) і самоїзну лафету рештану 122-152 мм. гарматами Уральські фабрики «Сталін», Кіров і фабрика в Харкові, випустили за час війни 53.000 танків.

ЖИДІВСЬКІ ДП В АВСТРІЇ

В Австрії є 34.000 Жидів, вихідців із східних країн. Раніше більшість складали польські жиди. Тепер в Австрії більше жидів румунських, що тікають від голоду з цієї країни. Більше як 90% допомоги для жидівських ДП дає американська трохи дають англійці, ще менше французи, «Росіяни не роблять нічого» (не дають допомоги), заявила жидівська комісія, що прибула з Америки для ознайомлення з недолею жидів в Європі.

КАРДИНАЛ ТІССЕРАН В ПАРИЖІ

До Парижа, з офіційними відвідинами української еміграції в Франції, прибув кардинал Евген Тіссеран, секретар для Східної Церкви. В неділю 28 вересня українське громадянство Парижу устроило вітальну у соборі св. Володимира кардинала Тіссерана. Привітальну промову виголосив єпископ Кир. Іван. Торжественну службу Божу відправив преосвящений Кир. Іван в сослуженні о. Мітрана Перрідона і українського духовенства. На торжественній службі був присутній рівнож паризький Архієпископ Рош Боскар.

СОВЕТИ ПРОПОНУЮТЬ ОЧИСТИТИ КОРЕЮ

Керівник советської делегації при американсько-советській комісії Т. Штиков, запропонував, щоб в 1947 р. вивести рівночасно советське і американське військо з Кореї. 23 вересня корейське питання було поставлене США на розгляд загального зібрания ОН. В дискусії названо це питання як „ключове питання Азії“. Советський делегат, заявив, що його уряд буде старатися дійти до порозуміння в корейській справі на московській конференції. Советський Союз відкликнув запрошення США взяти участь в конференції чотирьох в справі створення тимчасового уряду Кореї. Становище США щодо советської пропозиції не відоме.

СТРУКТУРА ОН

Загальні Збори, які відбуваються в Нью-Йорку, складаються з 55 членів. На Загальніх Зборах прийнято в члені ОН індійську магометанську державу Еменд Головою теперішніх Загальних Зборів ОН вибрано бразилійського міністра закордонних справ Др. Освальда Араньга. Заступники — міністри закордонних справ США і Франції Джордж С. Маршал і Жорж Бідо.

англійський державний міністер Гектор Мек Нейл, заступник советського міністра закордонних справ Андрей Вишніцький, та представники Китаю, Мексики і Куби. Загальні Збори ОН складаються зі слідуючими комісіями: 1. Загальної, 2. політичної безпеки, 3. господарсько-фінансової, 4. комісії соціально-гуманітарних і культурних питань, 5. комісії мандатних територій, 6. комісії адміністрації і бюджету та 7. правничої комісії. Окрім того до сталих інституцій ОН належать слідуючі організації: Рада Безпеки з комісіями: 1. комісія генерального штабу Ради Безпеки, 2. комісія атомової енергії, 3. комісія розбороення.

Другою стала організацією ОН є Господарсько-Соціальна Рада. Третью — мандатна Рада. Четвертою Міжнародний Трибунал.

На чолі цілого ОН стоїть комітет з Генеральним секретарем Тріве Лі. Інші організації поєднані з ОН це 1. Міжнародний Банк для видобудови; 2. Міжнародний Уряд Праці; 3. Міжнародна Організація Утикачів (ІРО); 4. Міжнародний валютний фонд; 5. Міжнародна комісія цивільного летунства; 6. Юнеско (організація ОН для Навчання, Науки і Культури); 7. Організація прохарчування і господарства та 8. Світова організація Здоров'я.

ЦОГОРІЧНІ ЖНИВА

На урожаї в Англії відбилася весняна посуха. Збір середній.

В Болгарії зібрано лише половина того, що вона збирає нормально. Данія зібрала біля 80% норми. В Польщі

урожай був ліпший ніж в минулому році.

Угорщина мала добре жниво, але 20% збору йде на відшуковування і це змусить її утримати карткову систему. В Румунії неврожай. В Бельгії і у Франції урожай убогий, особливо пшениці. В Ірландії жнива були задовільні.

В Канаді і в США жнива випали дещо слабше ніж в минулому році. СССР радіо заявляє, що в СРСР жнива добре і що СРСР має збіжжя на експорт. В Європі в цьому році жнива дали біля 150% менше хліба, як в році минулому.

ТИЛЬКИ ДО ПАЛЕСТИНИ

Французький генеральний консул в Гамбурзі повідомляє, що до цього часу з 4.500 емігрантів — юдів ще ніхто не зголосився на пропозицію французького уряду перебрати у Францію. Вони бажають іхати тільки в Палестину.

ХОЛЕРА В ЄГИПТЕ

Єгипетський уряд повідомив офіційно ОН про вибух в Єгипті холери. Єгипетське міністерство здоров'я отримало допомогу від англійської армії, Інституту Рокфеллера і Південно-Африканської Унії. Треба негайно здобути проти неї впорскування для 20 мільйонів людей.

ОВ'ЄДНАННЯ УАПЦ

На підставі постанови Собору Єпископів Української Автокефальної Православної Церкви в Канаді прибув Єпископ Мстислав. Священний Синод УАПЦ прийняв постанову про остаточне об'єдання українських Автокефальних Церков: заокеанської і еміграційної в Європі та надав титул митрополита архієпископів Іванові Теодоровичеві. Зі Швайцарії, на запрошення української православної громади в Вінніпегу (Канада) прибув Митрополит Іларіон.

Політичний огляд

ОВ'ЄДНАННЯ НАЦІЙ

Сесія делегатів Об'єднаних Націй у Лейк Саксесс виявилася великою розбіжністю між представниками двох великораджав-Американських Штатів — та ССР. Вишніцький у своїх промовах і на пресових конференціях нападав на визначних американських політичних діячів, називаючи їх «воєнними крамарями». До «воєнних крамарів» Вишніцький зачислив американського сенатора Даллеса, американського делегата до ОН Воррену Остена і британського представника Мек Нейла. Цих політиків радить Вишніцький «закувати в кайдани», як небезпечні для світового порядку. Ці виступи Вишніцького не можуть викликати доброго враження в світі, бо відомо, що теперішнє напруження між великораджавами мас причину в політиці уряду СРСР, що хоче розширити свої впливи в цілому світі.

АНГЛІЯ І ПАЛЕСТИНА

Англійський делегат на засіданні ОН заявив 26 вересня, що Англія зрештється свого 25 літнього мандату над Палестиною, якщо Організація Об'єднаних Націй не знайде рішення в справі спору між жидами та арабами. Ця заява має вплинути на обидві нації в Палестині щоб дійти до згоди. Англійський уряд не хоче допустити до міжнаціональної війни в Палестині і не дозволяє необмеженого переселення жидів з Європи в цю країну. Уряд СРСР, щоб збільшити заколоти в Палестині, сприяє еміграції жидів у цю країну. Так, в кінці вересня два пароплави під панамськими прапорами проходили через Дарданели із Румунії і привезли біля 3000 жидів у напрямі до Палестини.

БОЛГАРІЯ

Засуд і повіщення провідника болгарських селян Петкова викликало в цілому культурному світі величезне обурення і протести. 25 вересня вночі англійський соціалістичний уряд назвав цей злочин болгарської комуністичної влади «судовим убивством». Різні політичні організації, зокрема соціалістичні партії в Італії, Франції, Данії, та в інших країнах послали гострі протести проти повіщення невинного Петкова. Петкова комуністичний уряд хотів доказати засновання військової організації для повалення теперішнього уряду в Болгарії. Французька соціалістична партія проголосила, що «всі вільні люди і демократичні організації в світі протестують проти покарання на смерть Николи Петкова.

На Петкову нищення опозиції в Болгарії не закінчилося. 26 вересня притягнено до судової відповідальності 37 болгарських офіцерів. Їх обвинувачують комуністи за те, що вони, мовляв, належали до військової змози проти уряду або знали про це...

АЛЬБАНІЯ

І в маленькій Альбанії вілбуваються велике політичні процеси. 28 вересня засуджено в Тирані на смърть 16 альбанців. Альбанія має комуністичний «народний» уряд, як і інші балканські держави, окрім Греції. Підсудним хотіли доказати комуністи, що вони провадили в Альбанії розвідку для Америки та Англії і заснували змову, через яку «англо-американці хотіли скинути народію владу в Альбанії».

ІНДІЯ

Англійці передали владу в Індії в руки народів цієї великої країни. На короткий час захоплення і радість запа-забором в темних масах прокинувся нуваха серед населення Індії. Але немільйони приналежними до різних релігійний фанатизм і почалася різня вір. Населення Індістану вигонить у себе мусульман. Озвірілі ватаги фанатиків убивають, піщають, палить «ворогів правдивої віри», не виключаючи жінок і малих дітей. Мільйони людей панічно втікають в ті провінції, де сподіваються знайти, оборонується своїх одновірів. В Індії з'явилася холера та інші недуги, шириться господарська руїна. Індія дає приклад незрілості народної маси до демократичного життя. Бодемократія вимагає насамперед толерантності, зрозуміння, що людина іншої віри або партії має право вірити і думати так, як їй подобається. Індія має високу культурну інтелігентію, але народна маса ще до демократії не дозріла.

До наших читачів

Редакція «Нашого Життя», з переходом до нової друкарні, може містити більше матеріалу. В найближчих числах «Наше Життя» почне друкувати такі праці: 1. Левко Чикаленко, — Спомини з часів революції 1917—1920 рр. Панас Феденко, — «Недайвода» (роман з 20 століття в трьох частинах). 3. І. Мазепа — «Частини із нової книги з критичним оглядом ідеології В. Ліпинського («Трудова Монархія»), 4. О. Донцова — «(Націоналізм)» та інші. 4. О. Білозерський: Новий історичний роман з 16—17 віку в Україні (боротьба унії з православям). 5. П. Феденко: Нарис історії української революції. Де кум,

БОЛЬШЕВИКИ ПРОТИ ТРУМЕНА
Москва. Советський літературний журнал містить напад на президента Трумена. Називають його «торговцем близнюкою з Джексон Кавіт з Міссурі, що хоче здобути лаври мюнхенського капрала» (Гітлера). Трумен — чоловік, що любить краватку-метелик і носить штани, коротші на 5 центиметрів за інших людей і нічим іншим не визнається... Він «Слуга імперіалізму, відомий своїм низькопоклонством до своїх теперішніх панів з Вол Стріту». Слухній інструмент-Нью-Йоркських фінансовихмагнатів. Він міліардуєвав американське міністерство закордонних справ, понабирав у міністерство агентів Вол Стріту». (Вол Стріт — вулиця в Нью-Йорку, де містяться банки).

ТАЄМНИЦЯ АТОМОВОЇ БОМБИ

Вступ

Річард Гірш, підполковник військової розвідки американського генерального штабу, написав книжку про советських шпіонів. Ця книжка вийшла недавно в Америці і відразу прославила ім'я її автора: і найкращий детективний роман не читається з більшим напруженням, як цей правдивий опис боротьби розвідників за таємницю атомової бомби.

Відомо, що советський уряд з великом огорченням переносить те, що секрет атомової бомби лежить у руках американців. Колись Ленін придумав агітаційну фразу для означення комунізму: - комунізм - це советська влада з додатком електрофікації. Тоді ще була віра в Москву, що через диктатуру та індустриалізацію вдається „догнати і перегнати“ передові країни світу. Але на ділі вийшло так, що СССР усе зостається позаду, і окрема постачання населення в Советському Союзі стойти на головному рівні. Тому в комуністичному проводі дедалі більше перемагав погляд, що советську диктатуру в світі найпростіше завести через війну і перемогу над „ворогами пролетаріату“. Неми сумніви: коли б Москва мала в руках атомову бомбу, то відразу заговорила б іншою мовою з „акулами імперіалізму“ і не посилала б своїх дипломатів на міжнародні конференції на Раду Безпеки.

Нижче подаємо зміст книги Р. Гірша.

1. Як відкрито діяльність советських агентів у Канаді?

День 5 вересня 1945 року буде запам'ятаний в світовій історії як дата, що з нею з'язане відвернення найбільшої небезпеки від цілого людства. Бо, як пізніше виявилось, советські агенти були вже зовсім близько від опанування таємниці атомової бомби. Ісааків випадок розбіг пляни викрадення таємниці. В самому советському посольстві в Канаді знайшлася людина, що їй сорвіть не дозволила дати працювати для московських плянів. Ім'я цього чоловіка — Ігор Гузенко.

Про життя Гузенка довідуємося, що цей молодий 25-літній лейтенант червоної армії пройшов розвідницьку школу при генеральному штабі в Москві. 1942 року він був на фронти біля Москви. 1943 року, після довгої перевірки, НКВД (теперішнє МВД) визнalo Гузенка за достойного для закордонної служби. Гузенко приїхав у Канаду з своєю жінкою. В Оттаві вона народила дитину. Подружжя Гузенків жило приватно в Оттаві, Іхні сусіди-канадіці поважали їх родину: Гузенки були чесні, спокійні. Ніхто

ї не догадувався, що Ігор Гузенко виконував у советському посольстві небезпечну службу, страшну для Канади і для цілого світу: він працював у розвідницькій сліжкубі, що шукала в Канаді таємницю атомової бомби, був службовцем для шифрування тайних телеграм у Москву та для зносин з різними советськими агентами в Канаді.

Шифровані зошти лейтенанта Гузенка на ніч складалися у велику стальну шафу, де зберігалися також тайні щоденники військового аташе.

Ніхто не уявляв собі, яка боротьба відбувалася в душі молодого советського лейтенанта: перед його очима і з його участю проходила шпіонська діяльність проти Канади, тієї країни, якої живіть і демократичні порядки він усе більше починав поважати.

Покидаючи увечері 5 вересня 1945 року советське посольство, Гузенко цим самим не тільки навіки порвав зв'язок з московською владою, але поставив себе перед смертельною небезпекою. Адже він узяв із собою з посольства головні документи советської шпіонажі. Він знат, що його будуть переслідувати і можуть убити. Він з великою небезпекою для себе поховав потрібні документи в своїх кишеньках та поприколював їх під сорочкою. Так Йому вдалося уникнути підохнення сторожа при дверях, члена НКВД. Поміж вечірними прохожими його худа, струка постать не викликала уваги ні своєю ходою, ні поведінкою. Тенер його діяльність буде мати найбільший вплив на дальні відносини між народами. Пильно думав він про своє завдання. Він хотів розкрити советський план утворити в Канаді шпіонську організацію для вживання не тільки проти цієї домінії, але й проти Америки та Великої Британії. Він мав на думці підтримати свої твердження оригінальними документами. Він хотів пропросити у канадського уряду тільки охорону для своєї жінки й дитини. Щодо себе самого, він зважив ризик свого пляну: він думав, що мабуть буде убитий ще перед докінченням свого завдання.

2. Гузенко шукає зв'язків з канадійцями

Насамперед Гузенко пішов у редакцію Оттавської газети „Журнал“, щоб знайти редактора.

— Редактора нема тут, — сказали Йому.

— Ви можете говорити з одним із його заступників. Йому Гузенко віяслив, що він має надзвичайної важливої інформації не тільки для Канади, але й для світового миру. Із своєї кишені він витяг один із численних тонких зшитків,

друкованих російськими буквами. Він сказав:

— У мене є багато документів. Ви можете їх розглянути. Розмова продовжуvalася найбільше одні години. Гузенка історія була така фантастична, що збирка документів здавалася журналістові така дивна, що він був зовсім бепорядний. Наприкінці він сказав:

— Краще буде, як ви підете до поліції. Це люди, що мають займатися такими справами, а не газета.

Гузенко пішов пригноблений з редакції. Була десята година вечора, було заплановано що небудь робити до ранку. Можна собі уявити, як пережив ту ніч Гузенко. Що коли б нагодою хтось у советському посольстві зараз виявив пропажу тайних документів? Він добре знат, що і найменше підохнення принесло б Йому неминучу смерть.

6 вересня Гузенко з свою жінкою прийшов у міністерство юстиції. Він хотів бачити державного прокуратора Рауля Мерсса. Тут він розмовляв з його секретаркою і вияснив їй, що він уже зробив що хоче робити. Своїй жінці він сказав відчинити ручну сумку, в якій тепер лежали тайні документи. Він сказав:

— Тут є все, включно з тайною інформацією про атомову бомбу. Ви мусите повідомити про це ваш уряд.

— Державний прокуратор, — сказала секретарка — знаходить в суді, але я спробую поставити вас у зв'язок з відповідними людьми. Вона зателефонувала до державного підсекретаря для закордонних справ Нормана Робертсона. Робертсон відповів:

— Нехай почекає, я запитаю інструкції у голови ради міністрів. Гузенко хотів, щоб його вислухали як найкорінніше. Він знат, що Його неприємність у советському посольстві викличе підохнення. Але доступти до прем'єр-міністра в вересні було трудно. Це був день відкриття нової сесії парламенту. В 11 годині члени парламенту були вже в залі. Вони ждали приходу прем'єра Кінга, і церемонія відкриття мала б початися. Прем'єр був у роздягальні, коли прийшов один адютант і прошептав пару слів Йому на вухо. Прем'єр підійшов до телефону:

— Вибачте, що вас турбую-сказав Робертсон, — але тут є одна справа, яку тільки ви можете рішити.

І він розказав Кінгу про Гузенка. Кінг відповів:

— Це така справа, в якій нам невільно бути необережними. Ми не знаємо, чи ті документи підблени, чи ні. Я не думаю, що б канадський уряд міг почати будьяку акцію, котра б дала причину советському урядові відкликати, і думати, що ми вмішуємося в його справи. Скажіть тому молодому чоловікові, щоб він вернувся в своє посольство з тими документами, які він з собою має.

(продовження буде).

Книжка про рабство

В Америці вийшла в серпні книжка двох авторів російських соціал-демократів Д. Даліна та Б. Ніколаєвського під назвою „Примусова робота в Росії“.

В цій книжці зібрано свідчення українців, поляків, росіян, жидів, балтійських народів, людей різного стану і занять. Далін та Ніколаєвський показують у своїй книжці, що СССР має в тaborах примусової праці „правдиве пекло, диявольський винахід, зорганізований науково, згідно з найновійшою поліційною технікою“.

Бувають роки, коли советський уряд тримає в невільничих тaborах до 15 мільйонів людей. Вся система СССР

спирається на рабській праці. Автори пишуть: „Це частина людства знижена до стану тварин. Коли советська система примусової праці „поступ“, то що тоді реакція? Коли советська система економічна демократія, то як виглядає невільництво?“

Про „Країну білої смерті“ (Колиму) пише Ніколаєвський: „На підставі чисел треба прийти до висновку, що кожна тонна золота, викопаного на Колимі, коштує життя 700—1000 людей. Одно людське життя за кожен кілограм золота-оце ціна на невільничому ринку в Магадані“.

ГНАТ ДЯДЮРЕНКО

Голос молоді

Стаття двох київських комсомольців пронаші еміграційні відносини спонукує й мене, що належу до вихованої в большевицькому оточенні молоді, висловити свою думку.

Не маю чого критиця з тим, що виховували мене та моїх товаришів в атмосфері брехні й безправ'я. В атмосфері затиску вільного слова й вільної думки. І вирвались на еміграцію, ми вважаємо, ось тут, нарешті, можемо сказати виношено в серці слово та знайти відповідь на ті-тисячі питань, які народилися за два десятки років життя.

Нам, що вирвалися з тієї країни, в якій ми народилися, часто закидають, що ми не розуміємо свободи, не знаємо, що таке демократія, не маємо поняття про те, як треба жити. На такий закид можна відповісти, тільки одним реченням:

— Ніхто так не розуміє свободи й ніхто так її не може цінити й оцінити, як той, хто її не мав.

Але ж відомо, що людина, яка висиділа двадцять років в тюрмі і нарешті вирвалася чи вийшла на волю, кожну мить вільного життя сприймає як найдорожчий скарб, вдихає повітря вільного вулиці й вільного поля вільними грудьми і після двох десятків років в'язниці нарешті глибину серця розуміє: **Воля! Свобода!**

В такому становищі знаходимося ми. І, я певний, нам ніхто не може закинути, що ми хибно зрозуміли ту волю, в якій опинилися, що ми зловживаемо її. Ні, ми її розуміємо і ми нею користуємося для того, щоб знайти правду. Хто нам може закинути, що ми, вийшовши на волю, палили газети й билі камінням десь баптистів? Хто нам закине, що ми інакше думаючи розбивали голови, а на зборах та доповідях

супроводили слова промовців диким реєром доісторичних створінь? Хто нам може закинути, що ми інакше думаючи ночами ухвалимо вироки смерті і плянуємо, як їх при нагоді виконати? Хто нам закине, що ми на словах та на практиці є прихильниками однопартійності?

І ще багато закидів можемо відкинути не-словами, а своїм життям та щоденною поведінкою. Звичайно, цього не можна сказати про всіх. Є й прихильники «Бліскучого відокремлення».

Але таких між нами одиниці.

Що робимо тут, на еміграції? Вчимось, спостерігаємо, готовимося до практичного життя.

Отож хочеться мені щиро й просто рисловити свої думки з приводу питань, зачеплених моїми товаришами з Києва. Не особистими товаришами, а товаришами по поглядах, по походженю, по вихованню, товаришами по долі.

Перше. З нас не зробили комуністів.

З нас не зробили прихильників большевицької чи іншої тоталітарної системи. Ми вибрали собі свободу. Хто нам може за це дорікати?

Друге. Ми за демократизм. Не «демократизм» Пілсудського, не «демократизм» Сталіна і нарешті не за «демократизм» бандерівської групи. З нас того досить. Хто хоче того «демократизму», — може іхати замість нас до большевиць. Ми радо відступимо ім своє громадянство, від якого ніяк не може відтекати.

Третє. Ми за те, щоб майбутня держава була, як добрий годинник, у якому б усі колішатка були на своєму місці. Щоб кожен громадянин знат своє місце. Ми вибрали собі свободу, щоб державою керував розум

і досвід, а не експериментаторство над людьми й землею. Щоб життя не йшло дорого ногами, тобто щоб держава керувала не неписьменні люди під псеудонімами, а люди з відомими прізвищами, люди, яких поважає народ і яких знає світ.

Ми за такий лад, де б усім було своє місце: професорам — в університетах учням — у школі, селянам — на полях, робітникам — за станком, а бандитам — у тюремах.

Четверте. Ми за такий соціальний лад, де б кожен міг і мав право вибрати собі систему господарювання, яку він вважає за найкращу та до якої він здібний.

Ось так ми собі, колишня підсвітська молодь, уявляємо майбутню державу. Не «першу чергу державу», а державу конкретну, чітко окреслену. Нехай ніхто не д

ЯСНІСТЬ НА САМПЕРЕД

В «Українській Трибуні» з 18. 9. 47. видруковано лист групи осіб, які, протестуючи проти участі соціалістів у газеті «Наше Життя», зробили з свого листа фактично демагогічний і безграмотний памфлет. Власне можна було б не звертати уваги не цей черговий (корій уже раз!) виступ проти соціалізму і марксизму (під час війни писали „жидо-марксизму“), але в листі є один мотив, якого не можна оминути. В листі немає і сліду сумлінної наукової дискусії, а є тільки спроба залякувати «жидо-марксизмом».

Ні для кого не секрет, що наша еміграція морально (та й фізично), зтероризована людьми, які, не ховаючись звать себе воявничими («революційними») націоналістами, антисоціалістами, антиматеріалістами, антиінтернаціоналістами і антимарксистами. Морально цей терор підтримується тезою, що всяка соціалістична, а тим паче марксистська думка є «комуністичною пропагандою». Автори листа пишуть:

«Хоча б часткове наслідування цієї теорії т. зв. «поміркованими» течіям марко-енгельсового соціалізму тільки промошують дорогу і підготовляють ґрунт цій (комуністичній, Ів. М.) теорії». Розрахунок авторів листа, як і їхніх натхненників, простий: ми живемо в умовах американської військової окупації, яка борониться від большевицько-комуністичної агресії. Тож марка — «комуністична пропаганда», — має означати, що той, на кого ця марка наліпла, є підозрююча особа. Люди, що наліплюють ці марки, всіма силами хочуть довести українську еміграцію, що в українській політичній думці вони найбільш репрезентують західній світ і мають найбільше довір'я від американців, а американці хочуть довести, що українська еміграція і український народ думають так, як вони, і що «обов'язком і місцею української нації є перестерегти світ від катастрофи, до якої ведуть теорії марко-енгельсового соціалізму» (згаданий лист).

Щодо української еміграції, то означає, що люди з багатьох причин (про які не місце тут говорити) мали певний успіх. Що ж до американців, то, можна сказати зі всією відповідальністю, що коли відразу після війни ці люди їх здобули довір'я в американських управліннях, (главне своїми кацетними антифашистськими довідками), то тепер це довір'я цілком втрачено. Чому? Та тому, що хоч кацетні довідки їх говорили ніби про антифашизм, проте по-видінку на практиці того не підтверджувала.

Надія наших антисоціалістів, що в обороні перед большевицькою агресією США змушені будуть спиратися в Європі на неофашізм, стопроцентно провалюється. Та й зрозуміла річ. Ця війна довела, що в боротьбі проти большевизму фашистська зброя непридатна, і ніхто її не купить навіть в підмальованому демократичними фарбами вигляді. Пора вже це зрозуміти, якщо ми не хочемо програти ще раз українську справу. Заява генерала Клея про те, що він не проти соціалізації в Німеччині, при умові, що все те відбуватиметься демократичним способом, досить ясно говорить. Хай це, між іншим, затямляє наші орієнтори, що надіються ще на відродження в Україні капіталізму. Ми не збираємося цим навертати читачів на соціалізм, бо ми демократичні соціалісти незалежно від того, чи ССРА підтримають наш соціалізм, чи ні. Ми тільки хочемо покінчити з моральним терором одвічних «орієнторів»...

Отже, до відома заляканіх і кого хочуть залякати: американці переслідують тільки ворожу їм агентуру. Жодної ідеології вони не переслідують, в тому числі й марксистської. Терплять навіть покицю українську воявничо-націоналістичну ідеологію.

Перед війною європейський капітал загравав з фашизмом сподіваючись, що його можна буде використати як конструктивний чинник в житті. Але такі сподіванки не віправдалися. Фашизм не надавався ні до чого, навіть як рівновага проти большевизму. Нинішняставка американського капіталізму не на фашизм, а на демократичний (в тому числі й марксистський) соціалізм у Німеччині не є випадковою. Капіталізм є не доктрина, а життева практика. Коли він бачить, що капіталістичної Європи вже немає, а торгувати з Європою треба, він налагоджує звязки з такою Європою, яка тільки можлива. А можлива, як видно з заяви генерала Клея, Європа не націоналістичних візій, а соціалізваної економіки. Причому ж тут марксизм і що ми можемо зарадити?

Співпраця модерного капіталізму з демократичним (в тому числі й марксистським) соціалізмом є більш можливим, ніж фашизмом, тому, що соціалізм є техніко-гospodarska формою, не заперечує капіталізму, а безпосередньо продовжує його. Соціалізм заперечує тільки клясову структуру капіталістичного суспільства, але його модерну техніку, його організацію продукції й розподілу соціалізм переїмає й продовжує, бо то є найвище досягнення людства в галузі матеріальної культури.

«відновив» свою державу, це жалюгідна неправда.

Свою партійну «державу» пробувала «відновити» одна група, навіть таким способом як фальшивання листа: бл. пам'яті митрополита А. Шептицького. Затія 30 червня так і лишилася доказом незрілості, примітивності і моральної занепалу тих людей, що на цю авантюру пустилися.

Ми на державність дивимося поважніше, ніж її проголошуваючи. Збудувати державу, це не виліти на дзвіницю й викрикнути: «Проголошуємо віднинні!...» а потім зліти до долу і піти за грati. Якщо так будемо «відновляти» та «проголошувасти», то держави не матимемо аж до самого судного дня. Через те тут, на еміграції, треба було б нарешті розвіяти той морок та ті димові завіси, що їх пускають «проголошувачі» для того, щоб якось зберегти в таємниці історію свого «чину» та уникнути відповідальності за нього. Тільки відверта постава та слово правди тих людей, що знають із авторитетних джерел історію «проголошення», примусить нарешті зникнути тій брехні про якої виступати чомусь вважається «злочином».

Лікуватися — так лікуватися. Лікар — демократичний світ. Завдяки йому живемо і мусимо його поважати. Немає чого ховати коростяви руки під стіл, гадаючи що тим самим вони вількуються. Треба йти до лікаря, брати масть і намазувати. Іншого виходу немає. «Само» не загоїться.

Немає чого соромитися світу. Коли б люди не йшли із хворобами до лікаря, то мерли б тисячами кожного дня. А такого в світі таки, на щастя, немає.

Демократичний світ, до якого ми звертаємося, цікавиться не тільки тим, чого ми хочемо, а й тим, хто ми такі. Якщо хтось із нас одержує листа, то цікавиться не тільки тим, що написано, а в першу чергу дивиться туди, де написано, від кого. А коли незнайоме прізвище, — питается про ту особу в знайомих, і дізнається, що та людина,

між капіталізмом і між соціалізмом залишається велика верста дрібних власників, що є ар'єгра́д сучасного суспільства. Ця верста близька до капіталізму тим, що вона є власницька верста, а до соціалізму тим, що вона є трудова верста. Це й творить її ні капіталістичну, ні соціалістичну половинчатість. Але в умовах капіталізму ця верста досі теж втягувалася в процес суспільного виробництва через кооперацію і таким чином ставала спільнокомпанією соціалізму. Перед першою світовою війною трудове селянство і ремісники не протиставляли себе соціалізові, а, невпаки, здебільшого були теж соціал-демократичними виборцями. Перелом настав коли посталій з большевизму державний капіталізм в Росії ліквідував самодіальну кооперацію дрібних виробників і почав їх терором і насильством заганятися в державне виробництво. Так народився фашизм, як дитина большевизму.

Раз виникши, фашизм оголосив війну і капіталізму, і соціалізму. Його соціальна база — заляканій большевизмом дрібний власник, що досі йшов здебільшого за соціалістичними партіями. Але, обікнівшись на большевицькому «соціалізмі», він, на ході, доки залишається власником бодай в своїй думці, боїться слова «соціалізм». Дрібний власник не має ніякої своєї модерної техніко-економічної системи. Що він може протиставити капіталістично-соціалістичному конвеєрові, автоматові, штампові, стандартові? Що він може протиставити кілометровому фабрично-му корпусові, шестидесятильному тракторові, двадцятидвохрідній сівалці й комбайнів? Звичайно, що за демократичного соціалізму поруч з цією можуть до скочу існувати (аби хотіли тільки) й волі «кругорогі», і маленьких тракторів. Але не вони будуть авангардом сучасної техніки. Модерну техніку репрезентує нині капіталізм. Завтра перейме її й удосконалуватиме соціалізм.

Чи означає демократичний соціалізм кривда для дрібних власників? Ні в якому разі. Якщо за капіталізму дрібного власника кривдить політика цін, кредиту, руїнує конкуренцію, кризи й війни, то плянова соціалістична економіка, керована самими трудящими, де двигуном є не зиск підприємця, а інтереси нації, така економіка напевне менш небезпечна для дрібного власника, ніж капіталістична, а тим паче більшевицька.

Завдання українського політичного процесу як найскоріше вирвати з під опіки воявничого націоналізму частину

українського селянства головне на західно-українських землях. Український дрібний власник, якщо він на час нашого повороту на батьківщину захоче реставруватися, мусить знову піти під опіку його правдивого обороня — демократичного соціалізму, або спеціальній дрібловласницької, але демократичної партії.

Ця дрібловласницька група мала б собі усвідомити, з одного боку безнадійність бунту проти капіталізму і проти соціалізму, і, з другого боку, потребу співпраці дрібного власника з демократичним соціалізмом. Во за відсутності в Україні капіталізму, демократичний соціалізм залишається єдиною провідною силою нації і єдиним і правдивим випробуванням в Європі спільнокомпанією дрібних власників.

Коли український воявничий націоналізм втратить таким чином соціальну базу в селянстві, ми позбудемося небезпечного для нації «бліскучого відокремлення» від демократичного світу. Тоді наших геройческих повстанців європейська преса не ганьбитиме називати фашистами, а наших робітників у Бельгії, Англії тощо не штовхатимуть призирливо в спину теж як «фашистів».

Тоді не мислім будуть і такі залякані в «Українській Трибуні».

I. M-ко.

Шумахер про СССР

К. Шумахер, голова німецької соціал-демократії, що вийшов на короткий час в Америку, має перед тим промову про положення Німеччини. Він заявив, що Атлантичська хартія була порушення розділом Німеччини і мовчазним визнанням польських кордонів по Одри. К. Шумахер заявив, що всі німці, окрім комуністів, хочуть об'єднання Німеччини. Советська військова влада повинна допустити демократичні умови в своїй зоні, бо теперішній стан загрожує істнуванню демократичної Німеччини.

Похід на демократичну пресу

З одного табора в американській зоні Німеччини нам пишуть: «Тут роблять великий наступ на нас „відокремленці“, так що наново треба провадити боротьбу, бо всіх нас називають комуністами тільки тому, що ми дрібні поглядів. „Відокремленці“ кажуть, що наші демократичні часописи дістають фінансову „базу“ із Кремля»...

УПА — це сила спротиву, що складається з найрізноманітніших людей. Стам і втікачі з советських тюрем, і бувші військовополонені, і втікачі червоноармійці і багато-багато інших...

Про чітко окреслені речі та поняття треба й говорити чітко. Консолідація? — гаразд. Тоді немає причин для «блискучого» чи «іржавого» відокремлення. Країна й її інтереси більші від найбільшої партії. Всі за соборну Україну?

— Бв! Тоді нічого писати статей про «партикуляризм». Тоді нічого підміняти єдиний уряд комбінаціями з літер на зразок УГВР, за якими нікому невідомо, хто ховатиметься, і невідомо, з якими «оригінальними» плянами самостійності. Несамостійників на еміграції немає, не зважаючи на пісня про самостійність нікого.

— Не зважаючи. Теорема про самостійність нікого не зважає. Теорема про самостійну й зрозумілі. Якщо хтось не зрозумів, не хай повчиться. Якщо хтось не доріс до самостійності, хай про те відверто заявить. Іому допоможемо зрозуміти. А якщо природні дані комусь того не дозволяють, то на те немає ради. Держава буде дозволювати реферати, спогади старших людей, де молодь могла б учитися, а запитами та речевою дискусією вчилася до душкувати правди?

Тепер трохи притихли суперечки на тему власності на український повстанчий рух. Суперечки ті набрали, а подекуди ще й тепер набирають неприменим присмаку. Дехто намагається цілковито відкидати наявність руху спротиву в Україні. Дехто «підтримує» його тим, що вважає виключно «своїм» його тим, що знається в спільнотах та соціальних групах. Такі суперечки смішні, бо нараджують собою приблизно суперечки про те, чия на небі хмаря пливе.

Факт лишається фактом: на Україні діє народна сила, як інші не може бути. Та сила — то пара з большевицького перегрітого кітла, що шукає собі вітору на волю. Хто там бореться, — знають тільки ті, хто там є. Закордонні суперечки на тему — «ми» чи «ми» боремося — ні до чого. Думаємо, що

В моїх думках і словах можуть бути помилки. Старші можуть мене поправити і вказати на недоліки. Такі поправки не викличуть у мене гніву, як викликують у тих людей, що намагаються на еміграції тагти за собою молодь. Але разом з тим думаю, що мої погляди — це не тільки особисті. Думаю, що під цією статтею зможуть підписат

На переселенчі теми:

IPO та інтелігенція

На травневій сесії Підготовної Комісії IPO в Женеві випадково було порушено питання інтелігенції серед сучасної еміграції. Делегатка голляндського уряду п. Вервей-Йонкер у своїй промові сказала:

„Сьогодні світ потребує вуглекопів і текстильних робітників, але, напр., професори філософії констатують, що їх знання не має вартості на ринку. Правда, можна це легко зрозуміти, але не можна заперечити, що в цьому криється величенське марнотратство людського потенціалу, коли освічені люди, люди з високою духововою культурою, марнують час у таборах, заняті дрібними адміністраційними роботами, і не мають змоги принести громадянству належної користі. Треба просити Виконавчого Секретаря, щоб присвятити свою увагу цьому питанню та увійшов у контакт з компетентними міжнародними організаціями, як напр. УНЕСКО“.

Англійський делегат Емерсон не поділяв побоювання голляндської делегатки. Він сказав:

„Дійсно, інколи є дуже трудно знайти місце, напр., для професора, що має якусь дивовижну спеціальність. Навіть коли він є першорядний спеціаліст у своїй ділянці, не легко знайти університет, що хотів би його прийняти. Без сумніву, є люди, що не можуть пристосуватися до певних обставин, але на загал можна ствердити, що т. зв. інтелектуалісти, між іншими лікарі, дентисти, журналісти, юристи, не тільки виявилися здібними пристосувати себе до нового заняття, але навіть здобули в ньому за короткий час велику зручність. Треба тільки дати їм до того можливість, — і це є власне ціль професійного перевищкулу. Поміж німцями й австрійцями, що мусіли емігрувати в рр. 1933—39, була велика кількість інтелектуалістів, для яких тяжко знайти працю. Але від 1933 року можна було влаштувати на праці майже пів мільйона юдівських біженців, австрійських і німецьких громадян, між ними багато інтелектуалістів і людей вільних професій.“

На це відповіла п. Вервей-Йонкер: Від 1940 р. ситуація основно змінилася. Між 1933—38 р. не треба було інтелектуальних робітників, і вони мусили шукати іншого заняття. Але сьогодні ситуація є інша. Всі держави, особливо в Західній Європі і взагалі на західній півкулі, потребують інтелектуальних робітників, бо впродовж воєнних літ інтелігенція скрізь понесла великі втрати. Це була б марна трата зусиль казати їм вивчати інший фах. Треба доручити Виконавчому Секретаріатові, щоб простудіювали з особливою увагою цей пункт та щоб пам'ятав, що перевищік інтелектуалістів на робітників, „спеції“, не найкраща розв'язка проблеми. Треба старатися, поскільки це тільки можливо, влаштувати їх у вільних професіях“.

Після дискусії Підготовна Комісія IPO ухвалила такі резолюції:

„IPO повинна в порозумінні з компетентними організаціями опрацювати спеціальні програми для груп, яких влаштування в нових умовинах насуває спеціальні труднощі. Особливо увагу треба присвятити питанню влаштування в задовільних обставинах інтелектуалістів.“

Протест

Ми група української молоді м. Августбург, прочитали вістку з Н. Ульму про побиття озвірілими дикунами одного Українця. Він відважився поставити доповідачеві з „бліскучого відокремлення“, на його викладі про „УПА і еміграцію“, питання: Хто заснував УПА?

Відомо, що УПА заснував от. Бульба-Боровець, а т. зв. „бандерівці“ тільки 1943 року прилучилися до повстання проти німців і перш за все підступно

повбивали членів штабу УПА та знищили родину от. Бульби. Нові терористичні виступи людей цього напряму викликають у нас почуття найвищого обурення і сорому за них, бо й вони звуть себе українцями.

Тому протестуємо і закликаємо українське громадянство, а зокрема ЦПУЕ,

дослідити цю справу і винести свій присуд озвірілій „ідеологічній“ течії та її прихильникам, що своїм дикунством руйнують демократичний порядок і заводять тоталітарні звичаї серед нашої еміграції.

23 вересня 1947 року.

свій захист, дали їсти, дали притулок, прикрили наше оберта тіло. І ми, після довгого панування диктаторів-тиранів, допустили знову розплодитись між нами паразитам. Нас обкрадають — мовчимо, нас б'ють — голови хилимо. Та по що тоді плакати надю на поворот у рідний край? Раб, безвільний, безсловесний, скрізь буде робом, як на чужині, так і на своїй землі.

Найгірше наше зло це: «Моя хата з краю», «Нехай хтось інший зробить»...

В 1918 року сунули з Московщини більшевики на Україну, а ми, повернувшись з царського фронту зі брою в руках, сиділи в своїй «хаті з краю» і говорили: «Нехай хтось»...

Наш український демократичний уряд закликав тоді до організованої боротьби, а баґато з нас говорило — «Нехай хтось»...

І через оце «Нехай хтось» наш народ терпить 30 років більшевицьке рабство на Україні. Через «Нехай» десятки мільйонів наших братів закатовано в тюрямах, по засланнях і виморено голодом. А ми же браками опинились на вигнанні та й тут дочекаємося того, від чого мутилися довгі роки на рідній землі.

Через нашу лінівну пасивність нераз буде так, що до керівництва в таборах приходили далеко не чесні люди.

При виборах ми занадто пасивно становились до цієї важливої справи. А баґато було таких, що позіхаючи на ліжку казали: «не піду голосувати, все однокого не виберемо, то буде красти».

Оце «Все одні», і довело до такого станівника по таборах.

А купка авантюристів старанно формувала списки своїх кандидатів, яких всіма засобами і за всяку ціну намагались просунути до влади, до «корита». А всі списки від громадянства, від організацій, що боронять права громадян, були заплямовані авантюристами. І никому було захищати, никому було слова сказати в обороні, бо' нам було «все одні».

Наших заслужених діячів, що виступали на захист пра'в людини проти пройдиссівів, на зборах засвистували, загінвали — а нам було «все одні». Борці проти більшевизму плямовано, як «комуністів», — а ми дивились і мовчали. Ось бачимо наслідки: по виборах ідути крадіжки явно і приховано (приклад Августбург) і нікого не піймали, нікого не покарали. В нашому таборі в Діллінгені викрадено 20 тисяч цигарок і баґато одягу. Винних не знайдено і нікого не покарано. Під опікою самого голови таборової Ради Охримовича в таборі зрештою те саме.

Та хиба лише це?... І ось після цього є люди, що радят мовчати «не виносити сміття з хати», щоб перед чужинцями не скомпромітувати нашої нації. При чим же тут нація? Нещо мішати грішне з праведним?

Хиба є на світі хоч одна така держава чи народ, щоб не карали злодіїв лише через те, щоб світ не дізнявся, що у них завелися злодії? Такого ніде немає. А у нас дістєся таке, що злодія покриває!

З доручення групи таборів у Діллінгені.

З Українського ~ПРЕСИ~

ДЕ КУМ, А ДЕ КОРОВАЙ...

Під таким заколовком «Неділя» № 92 приносить статтю відомого нашого публіциста, історика української журналистики, проф. А. Животка на тему ви-стути групи Шаяна.

Автор М. Ін. пише:

«Вирішили вони (група Шаяна Ред.) довести до відома суспільства про ту небезпеку, що загрожує його визволено-творчим змаганням від речників та предтеч вже не чужого, а таки свого, українського деспотизму, тиранії й національного розкладу — проф. П. Феденка, проф. Л. Чикаленка та ред. П. Котовича. Випливає ця тривога та занепокоєність з факту виявлення в наявності осіб ознак соціалістичної гангрени на бездоганно здоровому тілі українського суспільства що примусив раптом вдарити на сполох і то в найбільший дзвін. А для того, щоб суспільство таки почуло — вжито найголосніших аргументів, які, на думку авторів, мусять викликати в суспільстві відповідну реакцію. Яку саме — додатися не тяжко. Чи не зустрівся з нею свого часу, і то так само на пресовому грунті І. Франко, і чи не подібні ж мотиви її викликали?..

Хто ж вони — ті сівачі «деспотичних втрачань» у видавництві часопису «Наше Життя»?

Гляньмо правді в очі. Гляньмо в мишку нашого суспільно-політичного руху, того саме, що підготовило грунт визволено-творчим змаганням, на якому зросла українська національно-державна думка. Зазирнувши до нього та чи не побачимо в ньому постарат споріднені

I Коні курята...

(Лист з Діллінгену)

Газети «Українські Вісти» і «Наша Життя» кличуть нас вимітати сміття з хати. Отже нехай буде відомо, що в нашему Діллінгенському таборі не чисто.

Про те, як по «демократичному» була вибрана наша таборова управа, говорить не будемо.

Замовимо також і про те, які маніпуляції пророблювались в час кидання виборчих бюллетенів до урни.

Нехай піде в забуття і те, що група

пару годин по викриттю кражі спрятний і всезнаючий поліціянт п. Конік навівши за таборовою огорожею один пакунок цигарок. «Не турбуйтесь панове», — гукає він до людей. — душі повітряємо з проклятих німців, а цигарки всі знайдуть!» Але і душі не вирвав в невинних німців, і цигарок 10 тисяч і по сьогодні нема.

«Не ті душі треба було трясти», — говорили потім таборини. Зробили потім перевірку речей в магазині Суспільної Опіки, а там і плащів, і сорочок, і панчів і носків і всього, що душа бажає. Але управа списала все на крадіжку... Але знову «але!» Не стало хутряного пальта, яке по меншій мірі коштує 15 тисяч марок. Ну, сюди, туди і хутро магазинер п. Барчинський приніс: він бачте, «переховувай» у себе в квартирі (щоб не вкрали). А за таку «переховку» магазинера і його помічника звільнено з роботи.

Зробили інвентаризацію при передачі магазину, а там знову близько на 20 тисяч речей не вистачає. Почали і слідство, але невгомонний магазинер сказав: «Нехай-но зачеплять мене я все викрию». Тай не знає: чи через таку погрозу, чи може «через посуху в Німеччині» справа заглухла і по сьогодні.

Ще на весні купили 4 свиней ніби для табору. Вивезли їх в село до німця на відгодівлю, підводами возили туди харчовий магазин табору. Тепер свині залишились тільки двоє. А де інші двоє? — Самі себе пожерли?

Мас голова управа табору п. Охримович двоє коней. Крім 12 кг. вівса вони, як курці, одержують по 4 пачки цигарок місячно.

Оце недавно кучер, що доглядає коней, підняв з ними суперечку: «Я вас годую, чищу напоюю, а цигарок менше від вас дістаю! А ви в станку жи-

них своїм політичним світоглядом з тими на кого автори листа хочуть сьогодні кинути камінцем ганьби. Та чи ж то ганьба їти тим же шляхом, яким свого часу пішли ті, перед пам'яттою кого клонять свої голови (а це без сумніву) автори листа. Адже ж нікто інший як Леся Українка в товаристві з І. Стешенком були тими, що клали підвалини до організації марксистського руху в формі української соціал-демократії, теоретиком якого на українському ґрунті став видатніший економіст М. Зібер. Адже ж нікто інший як Вол. Чехівський був тим хто зміг сполучити в «собі марксизм, як доктрину розв'язки економічних питань з пайїннішою сторінкою життя — віри і релігії. Чи не в тих же рядах української соціал-демократичної партії (чи марксизму) бачимо такі постаті, як Дм. Антонович (Муха), Вас. Сімович, Вол. Старосольський, Ольберд Бочковський, зрештою самого С. Петлюру. Не кажу вже про І. Франка, що свого часу був близьким до того руху.

Минуле. А чи в тому минулому український соціал-демократичний рух чи отій марксизм на українському ґрунті був відмінним від теперішнього? А коли і був то чи не на користь, **свого**ні з його критичніою ознакою?

Вишукувавши в ряд винуватців автори листа застерігають суспільство перед тим, що ще напередодні великого зрюзу в Україні був олімп з найактивніших його організаторів на шляху національно-державних змагань українського народу. Згадаймо його хоче би в часи, коли не в Авгсбурзі, а в Петербурзі провадив він «Наше Життя», як нелегальний український орган визволення. Це ж той «пригвождений» авторами листа — марксист — соціаліст проф. П. Феденко. А поруч — така не-безпечна для суспільства та ідеї української державності людина — (теж марксист), що в часи національного відродження був міцною підтримкою в незабутній праці видавця «Ради», свого батька в тяжкі хвилини.

«Крутися батьку, мотай головою, а «Ради» не покидай». — Так гукав до батька Л. Чикаленко, і зрештою — третій «резбійник», що добре знає ціну сучасної практики — та вже не марксизму, а марсо-ленінсько-сталінського ностовору, якому низку років у скромній долітичній праці противставить світогляд українського соціал-демократа-державника. Отже світогляд, що сьогодні в тяжкі завзятій боротьбі в світі зі згаданим новатором...

Щось інше — справа організаційних непорозумінь у видавництві чи редакції. Вони безпечно можуть бути і можуть бути, часом, досить дошкільними. Та й чи вільні від них бували наявні такі найповажніші органи видавництва, як згадана «Рада», чи «Нова Громада» чи які інші. А чи з'вертається, скажім Е. Чикаленко, чи В. Семеренко чи В. Леопольд чи інші до: «Останніми до суспільства подібного змісту?

А тимбільш, коли сьогодні маємо та-кий авторитетний орган журналістичного життя, як Спілку Українських Журналістів! Чи не доцільніше і чи не більш властивим був би, в даному випадку, шлях саме до цього органу?

З МИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Редакції Часопису «Наше Життя»
в Авгсбурзі.

У зв'язку з заміткою „Видавичі непорядки“ в 36 числі „Нашого Життя“, де неправильно освітлено видання Правописного Словника, честь маю сповістити:

П. Орел не був автором Словника, лише зредагував доручене йому радянське видання „Орфографічний словник для початкової середньої школи“ про що він сам говорить в післямові до Словника. З умовою з 20. 11. 1946, виготовленою в двох примірниках і підписаною п. Орлом та мною, п. Орел за зредагування Словника мав отримати певну суму, що він і отримав своєчасно.

Ніякої згадки про вифанганування автором газетної замітки ціну окремого примірника Словника в умові немає. Ніколи про це не було й офіційної усної розмови між редактором словника та видавцем. Тому дозволяю собі закваліфікувати вістку подану автором замітки, як навмисну неправду, що має якусь свою, мені ще не знану мету.

З поважанням
Видавець Правописного Словника.

Ашаффенбург спростовує

У зв'язку з появою у Вашому часописі допису в справі кооперативи «Взаємодопомога» в Ашаффенбурзі п. и. «Борці.. за чужу власність» («Наше Життя» 33) просимо помістити у Вашому часописі ось таке віяснення:

1. Дирекція УНРРА закрила кооперативу «Взаємодопомога» і конфіскувала її майно, про що повідомила представників Обласної Управи Української Національної Групи на чолі з її лідером.

Обласна Управа неоднократно інтерв'ювала проти кооперації та домагалася уможливити впорядкування справи в рамках самої кооп. «Взаємодопомоги», або, зрештою, внутрі Українського суспільства — Української Національної Групи. На жаль, ці домагання довший час не давали бажаного висліду. Щою по році енергійних заходів пощастило зрештою Обласній управі сягнути знесення кооперації. Дирекція УНРРА віддала майно кооперації в розпорядження Обласної управи, зглядно Укр. Групи, з умовою, що майно в жодному разі не може бути передане до кооп. «Взаємодопомога», яка мусить бути дефінітивно ліквідована.

2. Справу розслідження закидів з боку УНРРА та значної частини місцевого населення що до некоопераційної діяльності «Взаємодопомога» передано рішенням коопераційної централі — Центросоюзу. Так Господарська Комісія, як і Українська Національна (Міжтаборова) Рада згодилися заздалегідь справу можливого відновлення діяльності кооперації узaleжнити від висліду фахової ревізії Центросоюзу.

3. Ось кілька уривків з інформативного звіту ревізора Центросоюзу, що було його предложенено Президії УНРади, дня 23. липня 1947 р.:

a) Статут кооперації, зложений 11. IX. 1945 р. і затверджений Загальними Зборами, не відповідає загально прийнятим статутам кооперації і всі його цінності ліквідуються так, як ухвалить Заг. Збори, (принцип приватної спілки).

b) Кооперація має всього 44 членів, що зложили пай на суму 1,100 НМ. Немає реестру членів і членських заяв.

b) Протоколи Заг. Зборів і засідання Пралини ведено на окремих аркушах звичайним олівцем. Завважено підчистки гумою. Виявлено споріднення членів Пралини з членами Контрольної Камісії.

g) Білянс за 1945. р. складений не за прийнятими приписами, з браком додатків і прилог та не був затверджений Заг. Зборами.

г) На день ревізії — 19. 7. 1947. власні капітали «Взаємодопомоги» становили суму 31,482.64 НМ.

d) Книги ведено в безпорядку хаотично й недбало, стверджено недопустимі поправки, виявлено багато документів, що не були вписані і не перейшли через книги в своеуму часі. Загальний стан книговодства вимагав при ревізії великої вкладу праці й часу.

e) На купований товар не має рахунків і faktur, що дикваліфікує Правління.

е) У кількаєти випадках виказується націнка товарів на 300% і 400% особливо на товари першої потреби, на які був найбільший збиток, як напр. папір, зшитки, піра, олівці, тощо.

ж) Суто харитативна діяльність виключно для своїх членів, з обмеженім членством. Основоположники рішуче відмовлялися від співпраці з іншими коопераційними організаціями на теренах Ашаффенбургу.

з) За уесь час своєї діяльності (9 місяців) кооп. «Взаємодопомога» зі своїх прибутків (до речі—достіль великих) не надала нічого на культурно-освітні ціли, крім видачі для дітей книжок на суму 350 НМ.

і) Висновки: Коопераційної діяльності не було, а тому дальнє існування

недоцільне. Пропозиція — злиття з існуючими на терені таборів коопераціями, або ліквідація на тих основах: Зворот пай в членам кооперації, виплачення дівіденди та розподіл речіт майна на посилення української кооперації та харчательні культуни після.

4. Господарська Комісія, а потім на її внесення УНРада— цю думку Центросоюзу прийняла й на своєму засіданню внесла відповідне рішення та через своїх уповноважених запропонує Зборам членів кооперації, в кількості 25 присутніх на Зборах, не погодилися.

Зазначити треба, що тяжко ствердити, чи всі присутні в числі 25 були дійсно пайщиками, бож, як зазначено, кооперація на день ревізії не мала реестру членів. Натоміст чимало членів взагалі відхрещуються від тієї кооперації і не бажають провадити таку діяльність.

Слід зазначити, що Правління кооп. «Взаємодопомога» чомуто що сплинулося на числі 44 членів і більше никого не приймало.

«Енергійні люди» тієї кооперації, як вони самі себе називають у своїх дописах, заснували товариство на другий же день по заснуванню кооп. «Самопоміч», що об'єднує понад 900 членів з різних земель України і різних віроісповідань.

Коли ці «енергійні люди» почали свою акцію, ім було запропоновано з боку кооп. «Самопоміч» вписатися в членів цієї кооперації та в довільному числі ввійти до Правління і Надзвірної Ради. На жаль, ця пропозиція була відкинута. Помимо того ніхто і в думці не мав вважати цей факт за причину до ворогування.

5. Неправдою є, що представники «Взаємодопомоги» не допускалися на засідання Господарської Комісії та УНРади. Навпаки на засідання Гост. Комісії їх закликавано і коли вони приходили, то мали право голосу для вияснень, внесків та захисту свого становища. На засідання пленуму УНРади був запрошений також представник і був присутній, як гість і свідок внесення ухвали про потребу ліквідації та способ розподілу майна. Ухвала запала в присутності на засіданні 24 членів Ради та крім них повного складу Обласної Управи. На 24 членів Ради голосувало за потребу ліквідації та розподілу майна згідно з вказівками Центросоюзу — 22 членів, 1 — голосував проти, і 1 — утримався.

Членів Обласної Управи згідно зі статутом мають право лише зорадчого голосу і в голосуванні участі не брали.

Для переведення ухвали та для ще остаточних перегорів з кооп. «Взаємодопомога» УНРадою було виділено спеціальну Комісію. На жаль, Правління «Взаємодопомоги» на пропозицію Комісії зітися для переговорів не відгукнулося.

6. З обуренням відкидаємо несвісні натяки анонімових дописувачів «Членів пайщиків» чи «скривдженіх пайщиків», немовби українці своїми доносами зважинцям спонукали УНРРА до зачіття кооп. «Взаємодопомога», тим більше, що та кооперація діяла на терені мішаного табору, з подавляючою більшістю польською і польською адміністрацією.

за Українську Національну Раду:

Голова: о. Др. Хруш П.

Секретар: проф. Лещинський І.

за ОПУЕ:

Голова: проф. Др. Орелецький.

Ашаффенбург, 29. 9. 1947.

СПІВЧУТТЯ

20 вересня п. р. в лікарні Міттенвальд після операції померла тринадцятирічна ГАЛОЧКА ПРИХОДЬКО. Похорон відбувся 21 вересня п. р. в таборі Міттенвальд. Поділяємо суму та велике горе батьків—мами Тамари та батька Миколи Приходько.

Земляки та Приятели.

Від Адміністрації

• Починаючи від 1 жовтня 1947 року наш часопис „Our Life“ («Наше Життя») можна замовляти в кожнім поштовім уряді, або в кожного листоноша американської та англійської окупаційних зон.

Нових передплатників ласкаво просимо замовляти «Наше Життя», через місцеву німецьку пошту, або листонош.

Також передаємо пошті й висилку нашого часопису до наших постійних передплатників.

Передплату належить вносити наперед і що найменше за 1 місяць через листоношу, або поштові уряди, подаючи при цьому англійську і українську назву нашого часопису.

Передплата «Нашого Життя» враз з додатками вносить 5 НМ. місячно, або 15 НМ. квартально.

П. П. Передплатникам, що вже внесли передплату наперед до Адміністрації «Нашого Життя», ми висилатимемо наш часопис безпосередньо до часу вічерпання внесеної суми.

Про всі евентуальні труднощі зв'язані з новим способом передплати просимо нас негайно повідомити.

Адміністрація
«Нашого Життя»

КІНЧАЙТЕ ЗБІРКИ!

10-го жовтня кінчається призначений ЦПУЕ реченець посыленої збіркової акції на стипендійний фонд „Комісія Допомоги Українському Студентству“ (Кодус) і на